

ÎNCHEIERE

16 iunie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție,

în componența:

Președintele ședinței, judecătorul
Judecătorii

Svetlana Filincova
Iurie Bejenaru
Galina Stratulat

examinând recursul declarat de lichidatorul Întreprinderii Individuale „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic,

în cauza, de insolabilitate intentată în privința Întreprinderii Individuale „A. Istrati”,

împotriva încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău prin care s-a respins cererea privind explicarea încheierii,

c o n s t a t ă:

Prin hotărârea din 02 iunie 2014 a Curții de Apel Chișinău, s-a constatat insolabilitatea debitorului ÎI „A. Istrati” și s-a intentat procedura de insolabilitate.

Prin încheierea din 09 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău s-a dispus intrarea imediată în faliment a debitorului ÎI „A. Istrati”.

La 22 ianuarie 2021, lichidatorul ÎI „A. Istrati”, Vitalie Melnic a depus cerere privind strămutarea cauzei de insolabilitate, invocând că pe rolul Judecătoriei Orhei, sediul Telenești se află procesul de insolabilitate față de ÎI „A. Istrati”. La ședința din 22 ianuarie 2021, urmează să fie examinată în ordine de rejudecare contestația ÎCS „Agrimatco-Service” SRL cu privire la solicitarea de repunere în termen la tabelul definitiv al creanțelor.

Lichidatorul ÎI „A. Istrati”, Vitalie Melnic, a evidențiat că contestații la tabelul definitiv al creanțelor pe marginea procesului de insolabilitate au fost depuse anterior de două societăți comerciale SA “Fertilitatea-Chișinău” și ÎCS “Agrimatco-Service” SRL, ambele întemeindu-se în principiu pe aceleași argumente, în privința solicitării de repunere în termen.

Prin încheierile din 04 iulie 2018 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, au fost admise contestațiile SA “Fertilitatea-Chișinău” și ÎC. “Agrimatco-Service” SRL la tabelul definitiv al creanțelor creditorului împotriva patrimoniului ÎI „A. Istrati”, cu admiterea cererii de repunere în termen și validarea creanțelor.

Prin decizia din 05 decembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost admis recursul lichidatorului ÎI „A. Istrati”, Vitalie Melnic, casată integral încheierea din

04 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești și declarată tardivă contestația SA “Fertilitatea-Chișinău”, iar în privința ÎCS “Agrimatco-Service” SRL a fost admis recursul lichidatorului ÎI „A. Istrati”, Vitalie Melnic, casată integral încheierea din 04 iulie 2018 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești și remisă cauza spre rejudecare în aceeași instanță în același complet de judecată.

Astfel, a notat că, odată ce același complet de judecată a emis deja o soluție casată de o instanță superioară cu referire la repunerea în termen a contestației SA “Fertilitatea-Chișinău”, nu este echitabil și corect ca același complet de judecată să examineze repetat repunerea în termen a contestației ÎCS “Agrimatco-Service” SRL.

Prin încheierea din 22 ianuarie 2021 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești a fost transmisă cauza de insolvabilitate față de debitorul ÎI „A. Istrati” pentru soluționarea cererii de strămutare a cauzei civile, la Curtea de Apel Chișinău.

Prin încheierea din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins cererea înaintată de lichidatorul ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic privind strămutarea cauzei la o altă instanță de același nivel.

În consecință, cauza de insolvabilitate intentată în privința ÎI „A. Istrati” a fost remisă pentru examinare Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

La 11 martie 2021, lichidatorul ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, a înaintat o cerere privind explicarea hotărârii judecătorești în temeiul art. 251 al Codului de procedură civilă, în sensul indicării unei argumentări clare și desfășurate privind soluția de respingere a cererii de strămutare.

Prin încheierea din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, privind explicarea încheierii din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată pe marginea cererii de strămutare a cauzei de insolvabilitate intentată în privința ÎI „A. Istrati”.

La 11 mai 2021 și ulterior la 17 mai 2021, lichidatorul ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, soluționarea prin decizie a problemei în fond prin emiterea unei încheieri privind explicarea hotărârii judecătorești, în sensul indicării unei argumentări clare și desfășurate privind soluția de respingere a cererii de strămutare.

În motivarea recursului s-a invocat că încheierea din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău este incompletă, cuprinde dispoziții neclare, contradictorii, prin ce se impune emiterea unei încheieri de explicare, or, raportând argumentele din cererea de strămutare la soluția instanței de judecată din încheierea din 09 februarie 2021, a afirmat că Curtea de Apel Chișinău a omis să explice soluția pe caz.

Totodată, a opinat că dintr-o simplă analiză a conținutului încheierii ar fi evident că instanța de judecată a evitat să formuleze o soluție motivată prin aprecierea tuturor argumentelor aduse în cererea de strămutare, respectiv a respins cererea de strămutare, bazându-se doar pe niște concluzii formale.

Cu referire la jurisprudența CtEDO, recurentul a pretins că Curtea de Apel Chișinău nu și-a executat obligația de a motiva soluția și a argumenta adoptarea ei. Dreptul de a fi auzit i-a fost încălcat, or, acest drept nu presupune doar aducerea argumentelor instanței, dar și obligația corespunzătoare a instanței de a motiva care argumente au fost acceptate și care au fost respinse.

La fel, a menționat că în sensul jurisprudenței Curții Supreme de Justiție, actele adoptate de instanțele de judecată trebuie să fie certe și coerente, precum și să nu admită discordanțe între dispozitiv și motivare, or, în caz contrar echivalează cu nemotivarea, iar actul judecătoresc este lipsit de forță de convingere.

Copia cererii de recurs a fost expediată în adresa intimatului la 18 mai 2021, conform scrisorii de însoțire (Vol. II, f.d.2) și a fost recepționată la 24 mai 2021, conform avizului de recepție (Vol. II, f.d. 4).

Examinând recursul declarat în raport cu materialele cauzei, coroborate cu normele de drept procedural, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție va restitui recursul declarat de lichidatorul ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, din următoarele motive.

În conformitate cu prevederile art. 426¹ alin. (1) lit. a) Cod de procedură civilă, instanța de recurs este în drept să restituie recursul împotriva încheierii dacă cererea de recurs a fost depusă în afara termenului legal, iar recurentul nu solicită repunerea în termen sau instanța de recurs a refuzat să efectueze repunerea în termen.

Colegiul precizează că prin încheierea din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, s-a respins ca neîntemeiată cererea lichidatorului ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, privind explicarea încheierii din 09 februarie 2021 a Curții de Apel Chișinău, adoptată pe marginea cererii de strămutare a cauzei de insolvență intentată în privința ÎI „A. Istrati”.

În conformitate cu art. 425 Cod de procedură civilă, termenul de declarare a recursului împotriva încheierii este de 15 zile de la comunicarea încheierii.

Potrivit art. 426 alin. (2) din Codul de procedură civilă, recursul se depune la instanța a cărei încheiere se atacă.

În acest sens, Colegiul reține că termenul de declarare a recursului este un termen de procedură imperativ, astfel încât nerespectarea acestuia atrage decăderea din dreptul de a mai exercita calea de atac, fără a iniția o abordare a recursului în fond. Impunerea unui termen de valorificare a căii de atac are ca scop disciplinarea justițiabililor și garantarea securității raporturilor juridice. Decăderea din dreptul de acces la jurisdicția Curții Supreme de Justiție constituie de asemenea un factor de securitate juridică, conținută în regula de 15 zile, care curge de la data comunicării încheierii (contestate) recurentului și împiedică o permanentă repunere în discuție a soluțiilor irevocabile pronunțate de instanțele de judecată.

Totodată, în conformitate cu art. 100 alin. (1) din Codul de procedură civilă, cererea de chemare în judecată și actele de procedură se comunică participanților la proces și persoanelor interesate, contra semnătură, prin intermediul persoanei împuternicite, prin poștă, cu scrisoare recomandată și cu aviz de primire, prin intermediul biroului executorului judecătoresc, la adresa electronică indicată în cererea de chemare în judecată sau înregistrată prin intermediul Programului integrat de gestionare a dosarelor, sau prin alte mijloace care să asigure transmiterea textului cuprins în act și confirmarea primirii lui, precum și prin delegație judiciară.

Conform art. 105 alin. (1) și (5) din Codul de procedură civilă, citația și înștiințarea se trimit prin scrisoare recomandată cu aviz de primire sau prin persoana împuternicită de judecată. Data înmânării citației sau înștiințării se înscrie pe citație sau înștiințare în partea care se înmânează destinatarului, precum și pe cotor, care se restituie instanței. Citația sau înștiințarea adresată persoanei fizice se înmânează personal contra semnătură pe cotor. Citația sau înștiințarea adresată unei organizații

se înmânează persoanei cu funcție de răspundere respective contra semnătură pe cotor sau, în cazul absenței acesteia, se înmânează în același mod unui alt angajat, considerându-se recepționată de organizație. Dacă părțile și alți participanți la proces sunt reprezentați de avocați, citațiile și înștiințările se expediază la sediul avocaților, recepționarea înlăturând orice viciu de citare a participanților. Citațiile și înștiințările expediate reprezentanților la adresa electronică înregistrată în Programul integrat de gestionare a dosarelor se consideră recepționate de către părți și alți participanți la proces.

Corelând normele citate cu situația de fapt, Colegiul notează că, încheierea din 23 martie 2021 a fost expediată lichidatorului ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, la 01 aprilie 2021 la adresa electronică indicată de către aceasta în cerere: lichidator@mail.ru (f.d. 257, vol. I).

La 11 mai 2021, prin intermediul poștei electronice, și ulterior la 17 mai 2021, lichidatorul ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, a depus cerere de recurs împotriva încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, solicitând casarea încheierii, soluționarea prin decizie a problemei în fond prin emiterea unei încheieri privind explicarea hotărârii judecătorești, în sensul indicării unei argumentări clare și desfășurate privind soluția de respingere a cererii de strămutare.

Verificând circumstanțele cauzei, raportate la normele de drept citate supra, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție constată că lichidatorul ÎI „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, a declarat recurs împotriva încheierii instanței de apel, cu încălcarea evidentă a termenului imperativ de 15 zile de la comunicarea încheierii contestate, prevăzut expres la art. 425 din Codul de procedură civilă.

Concomitent, Colegiul menționează că în conformitate cu art. 116 alin.(1) Cod de procedură civilă, persoanele care, din motive întemeiate, au omis termenul de îndeplinire a unui act de procedură pot fi repuse în termen de către instanță.

Conform alineatului 3 al aceluiași articol, la cererea de repunere în termen se anexează probele ce dovedesc imposibilitatea îndeplinirii actului. Totodată, trebuie efectuat actul de procedură care nu a fost îndeplinit în termen (să fie depusă cererea, să fie prezentate documentele respective etc.).

La caz, Colegiul constată lipsa unei cereri de repunere în termenul pentru declararea recursului, de altfel, nici în recursul declarat nu a fost formulată o solicitare în acest sens, iar solicitarea de repunere în termen urmează a fi realizată de către recurenți. Or, repunerea în termenul de recurs putea fi soluționată doar în condițiile în care recurenții ar fi formulat o cerere de repunere în termen cu prezentarea probelor pertinente și admisibile în justificarea acestei omisiuni, ceea ce la caz lipsește. Deci, solicitarea de repunere în termen este o prioritate a recurenților și nu poate fi soluționată din oficiu de către instanța de recurs.

Aici este de remarcat că prin impunerea unor termene limită în vederea valorificării drepturilor pretinse a fi lezate se urmărește o bună administrare a justiției și asigurarea securității raporturilor juridice.

De asemenea, Colegiul menționează că părțile antrenate într-un proces, trebuie să se comporte cu bună credință în raport cu drepturile procedurale conferite de legislator și trebuie să urmărească cu bună-credință desfășurarea procesului, remarcă sugerată și de jurisprudența CEDO.

Jurisprudența constantă a CtEDO, a arătat că revine primordial celor interesați să depună orice diligență pentru protejarea propriilor interese (a se vedea cauza Teuschler v. Germania (dec.), 47636/99, 04 octombrie 2001; cauza Agapito Maestre Sanchez v. Spania, 29608/02, 04 mai 2004).

De altfel, exercitarea unui drept de către titularul său nu poate avea loc decât într-un anumit cadru, prestabilit de legiuitor, cu respectarea anumitor exigențe, cărora li se subsumează și instituirea unor termene în interiorul cărora urmează a fi valorificate.

Astfel, se confirmă că recurentul nu s-a conformat prevederilor legale la declararea recursului împotriva încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, or, înregistrarea acestuia doar la 11 mai 2021 s-a realizat peste termenul legal, în condițiile în care legiuitorul a stabilit un termen de 15 zile pentru declararea recursului de la comunicarea încheierii. De altfel, recurentul nici nu a solicitat repunerea în termenul de declarare a recursului, aspect reliefat anterior.

Din considerentele menționate, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a restitui recursul declarat.

În conformitate cu art. 269-270, art. 424 alin. (2), art. 4261 alin.(1) lit. a), alin.(2) Cod de procedură civilă, Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

d i s p u n e:

Se restituie recursul declarat de lichidatorul Întreprinderii Individuale „A. Istrati” în procedura falimentului, Vitalie Melnic, împotriva încheierii din 23 martie 2021 a Curții de Apel Chișinău, în cauza, de insolvabilitate intentată în privința Întreprinderii Individuale „A. Istrati”.

Încheierea nu se supune niciunei căi de atac.

Președintele ședinței,
judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Iurie Bejenaru

Galina Stratulat